

ПРЕДШКОЛСКА УСТАНОВА
„ОЛГА ЈОВИЧИЋ - РИТА“
БРОЈ : 1722
ДАТУМ : 28.02.2025. године
КРАЉЕВО

На основу члана 119. став 1. тачка 1) Закона о основама система образовања и васпитања ("Сл. гласник РС", бр. 88/2017, 27/2018 - др. закон, 10/2019, 27/2018 - др. закон, 6/2020, 129/2021 и 92/2023), члан 21. ст. 1 тачка 1) Статута Предшколске установе „Олга јовичић - Рита“ Краљево на седници Управног одбора, која је одржана дана 28.2.2025. године, донео је :

ОДЛУКУ

ДОНОСИ СЕ Правилник о безбедности и здравља на раду запослених у Предшколској установи „ Олга Јовичић – Рита „ Краљево.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

Дана 28.02.2025. године на седници управног одбора установе као шеста тачка дневног реда била је доношење Правилника о безбедности и здравља на раду запослених у Предшколској установи „ Олга Јовичић – Рита „ Краљево.

Известилац поводом ове тачке дневног реда била је Маријана Шаботић, запослена на радном месту секретар установе , која је присутне чланове упознала са садржином нацрта правилника.

Чланом 119 ст. 1 тачка 1) Закона о основама система образовања и васпитања прописано је да орган управљања установе доноси статут, правила понашања у установи и друге опште акте и даје сагласност на акт о организацији и систематизацији послова.

Чланом 21. ст. 1 тачка 1) Статута Предшколске установе „Олга јовичић - Рита“ Краљево прописано је да управни одбор доноси статут, правила понашања у установи и друге опште акте и даје сагласност на акт о организацији и систематизацији послова.

Након краће дискусије, тачка дневног реда је једногласно усвојена.

ПРЕДСЕДНИК УПРАВНОГ ОДБОРА УСТАНОВЕ

Миленковић Славица

Миленковић Славица

На основу члана 119 ст. 1. т. 1 Закона о основама система образовања и васпитања ("Службени гласник РС", број 88/17 и 27/18-др.закон и 10/196/2020, 129/2021 и 92/2023)) чл. 3. и чл.14.ст.1. Закона о безбедности и здрављу на раду ("Службени гласник РС", бр. 35/23,) и члан 21 Статута Предшколске установе "Олга Јовичић Рита" Краљево, Управни одбор Предшколске установе "Олга Јовичић Рита" Краљево на седници одржаној 28.02.2025. године, доноси следећи

**ПРАВИЛНИК
О БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉУ НА РАДУ ЗАПОСЛЕНИХ У
ПРЕДШКОЛСКОЈ УСТАНОВИ "ОЛГА ЈОВИЧИЋ-РИТА" КРАЉЕВО**

ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим правилником, у складу са законом, уређују се права, обевезе и одговорности запослених и послодавца, као и начин организовања послова безбедности и здравља на раду.

Под послодавцем у смислу овог правилника сматра се Предшколска установа "Олга Јовичић Рита", Краљево (у даљем тексту: Установе или послодавац).

Запосленим у смислу овог правилника сматра се физичко лице које је у радном односукод послодавца, као и лице које по било ком основу обавља рад или се оспособљава за рад код послодавца.

ОБАВЕЗЕ ПОСЛОДАВЦА

Члан 2.

Установа је дужна:

-Обезбеди запосленом рад на радном месту и радној околини у којима су спроведене мере безбедности и здравља на раду;

-да обезбеди да радни процес буде прилагођен телесним и психичким могућностима запосленог, а радна околина, средства за рад и средства и опрема за личну заштиту на раду буду уређени, односно произведени и обезбеђени, да не угрожавају безбедност и здравље запосленог;

-да обезбеди превентивне мере ради заштите живота и здравља запослених као и да за њихову примену обезбеди потребна финансијска средства;

- да обезбеди да спровођење мера безбедности и здравља на раду не проузрокује финансијске обавезе за запосленог и представника запослених и не утиче на њихов материјални и социјални положај стечен на раду и у вези са радом;
- актом у писменој форми одреди сарадника/саветника за безбедност и здравље на раду;
- обавештава запослене и њиховог представника о увођењу нових технологија и средства за рад, као и о опасностима од повреда и оштећења здравља који настају њиховим увођењем, односно да у таквим случајевима донесе одговарајућа упутста за безбедан рад;
- обучава запослене за безбедан и здрав рад;
- обезбеди запосленима коришћење средстава и опреме за личну заштиту на раду;
- обезбеди одржавање средстава за рад и средстава и опреме за личну заштиту на раду у исправном стању;
- ангажује правно лице са лиценцом ради спровођења превентивних и периодичних прегледа и провере опреме за рад, као и превентивних и периодичних испитивања услова радне околине;
- обезбеди на основу акта о процени ризика и оцене службе медицине рада прописане лекарске прегледе запослених у складу са овим законом;
- обезбеди пружање прве помоћи, као и да оспособи одговарајући број запослених за пружање прве помоћи, спасавање и евакуацију у случају опасности;
- заустави сваку врсту рада који представља непосредну опасност за живот или здравље запослених;
- обезбеди одржавање средстава за рад и личне заштитне опреме у исправном стању и искључи из употребе средства за рад и личну заштитну опрему на којој настану промене због којих постоје ризици за безбедност и здравље запослених;
- обезбеди мере заштите од пожара, спасавање и евакуацију у складу са посебним законом.

Превентивне мере

Члан 3.

Установа је дужна да, приликом организовања рада и радног процеса, обезбеди превентивне мере ради заштите живота и здравља запослених као и да за њихову примену обезбеди потребна финансијска средства.

Послодавац је дужан да обезбеди превентивне мере пре почетка рада запосленог и у току рада.

Акт о процени ризика

Члан 4.

Послодавац је дужан да донесе акт о процени ризика у писменој форми за сва радна места у радној околини и да утврди начини и мере за њихово отклањање.

Послодавац је дужан да измени акт о процени ризика у случају појаве сваке нове опасности и промене нивоа ризика у процесу рада.

Послодавац је дужан да обезбеди да мере утврђене актом о процени ризика буду интегрисане у све активности послодавца и на свим нивоима.

Послодавац је дужан да измени акт о процени ризика у случају појаве сваке нове опасности или штетности и промене нивоа ризика у радном процесу, увођења новог радног места и нове технологије и промене услова радне средине.

Посебни здравствени услови на радном месту

Члан 5.

Послодавац је дужан да актом о процени ризика, на основу оцене службе медицине рада, одреди посебне здравствене услове које морају испуњавати запослени на радном месту са повећаним ризиком.

Послодавац је дужан да служби медицине рада, које ангажује, обезбеди услове за самостално обављање послова заштите здравља запослених.

Сарадња са надлежном инспекцијом

Члан 6.

Послодавац је дужан да сарађује са надлежном инспекцијом и то:

1. најмање 8 дана пре почетка рада обавести инспекцију о почетку рада, раду одвојене јединице и свакој промени технолошког поступка, уколико са тим променама мењају услови рада;
2. одмах, од настанка, усмено и у писменој форми пријави надлежној инспекцији рада извођење радова ради отклањања великих кварова или хаварија на објекту, који могу да угрозе функционисање техничко-технолошких система или обављање делатности;
3. да на захтев инспектора рада достави извештај о стању безбедности и здравља на раду запослених, као и о спроведеним мерама из области безбедности и здравља на раду;
4. да ради вршења надзора омогући инспектору рада:
 - Улазак у објекте и просторије, у свако доба кад има запослених на раду;

- одреди најмање једног запосленог који ће инспектору пружати потребне информације и обавештења, давати податке, акте и документацију;
 - Увид у доказе стабилности објекта;
 - увид у примењене мере безбедности и здравља на раду на средствима за рад и у радној околини;
 - Увид у средства и опрему за личну заштиту на раду;
 - Увид у податке и евиденције о производњи, коришћењу и складиштењу опасних материјала;
5. да у року који одреди инспектор рада предузме наложене мере и отклони утврђене повреде закона, недостатке и неправилности;
6. да у року од осам дана од дана истека рока за отклањање утврђене повреде закона, недостатка и неправилности актом у писаној форми обавести надлежну инспекцију рада о извршењу наложене обавезе.

Члан 7.

Извођење хитних радова

У случају извођења хитних радова на инфраструктурним објектима ради отклањања кварова или изненадног и неконтролисаног догађаја на објекту послодавац је дужан да одмах, од настанка, усмено и у писаној форми пријави надлежној инспекцији рада извођење хитних радова, као и да при извођењу хитних радова и санације примењује мере у складу са актом о процени ризика.

Спречавање приступа трећим лицима

Члан 8.

Послодавац је дужан да предузме мере за спречавање приступа у круг објекта или у самом објекту лицима и средствима саобраћаја који немају основа да се налазе у њима.

Поставити ознаке за безбедност и здравље на раду на видном месту у циљу обавештавања лица о забрани приступа у објекте установе и обавештење о видео надзору.

Уколико је технички изводљиво након завршеног рада закључати дворишни простор објеката и обезбедити видео надзор.

Ангажовање запослених од другог послодавца

Члан 9.

Послодавац који за обављање својих послова ангажује запослене код другог послодавца дужан је да за те запослене обезбеди прописане мере за безбедност и здравље на раду у складу са законом и овим Правилником.

Послодавац код кога, на основу уговора, споразума или по било ком другом основу, обављају рад запослени другог послодавца, дужан је да те запослене оспособи уа безбедан и здрав рад, у складу са законом и овим правилником.

Уколико ангажује запослене другог послодавца дужан је да преко овлашћеног радника обавести сарадника за безбедност и здравља на раду пре почетка рада ради обуке за безбедан и здрав рад.

Средство и опрема за рад и за личну заштиту на раду

Члан 10.

Послодавац је дужан да запосленом изда на употребу средство и/или опрему за личну заштиту на раду, у складу са актом о процени ризика .

По потреби се запосленима могу издати и средства личне заштите која нису утврђена Актом о процени ризика а неопходна су за одређене послове на основу писменог захтева и одобрења од стране директора. Наведена средства се издају једнократно.

Послодавац је дужан да запосленима да на употребу средства за рад и опрему за личну заштиту на раду на којима су примењене прописане мере за безбедност и и здравље на раду и да обезбеде контролу њихове употребе у складу са наменом. Ненаменска употреба средстава и опреме за личну заштиту, а нарочито ван просторија Установе није дозвољена.

Послодавац може да запосленима да на коришћење опрему за рад и средство и опрему за личну заштиту на раду, само ако су усаглашени са прописаним техничким захтевима, ако је њихова усаглашеност оцењена према прописаном поступку, ако су означени у складу са прописима и ако их прате прописане исправе о усаглашености и друга прописана документација.

Средства личне заштите на раду и лична заштитна опрема издају се запосленом:

- Приликом заснивања радног односа, односно распоређивања на одређене послове;
- У случају да се заштитно средство оштети или уништи пре истека рока трајања.

Право и дужност коришћења средстава и опреме за личну заштиту на раду имају запослени на радним местима на којима је утврђена потреба коришћења средстава личне заштите .

На основу табеларног прегледа личних заштитних средстава запосленима ће се издати средства личне заштите на појединачним реверсима који ће водити руководиоци радних јединица.

Набавка средстава и опреме за личну заштиту на раду

Члан 11.

О требовању личних заштитних средстава (одећа, обућа) на основу, Плана јавних набавки и Плана набавки консултовати саветника за безбедност и здравље на раду у смислу подобности истих и утврђених стандарда.

Члан 12.

Требовање средстава и опреме за заштиту на раду врши руководилац радне јединице ,достављањем података (име , презиме, број и величина радне обуће и одеће).

Члан 13.

Руководилац радне јединице води евиденцију о издвајању, задужењу и раздужењу средствима и опремом за личну заштиту на раду.

Сарадник за безбедност и здравља на раду води збирну евиденцију о издавању средстава личне заштите на прописаном обрасцу бр.10 , на основу достављених података од стране књиговође.

Члан 14.

Корисник средстава и опреме за личну заштиту на раду у случају престанка радног односа дужан је да врати у магацин средства личне заштите којима је задужен.

Уколико запослени не поступи према одредби из претходног става дужан је да надокнади штету у висини вредности средстава односно опреме (неизношеног дела личне заштитне опреме).

Члан 15.

Запослени не може одбити пријем личних заштитних средстава која нису нова, ако им век трајања није истекао, односно ако су исправни и могу се употребљавати.

Наведена средства морају испуњавати основне хигијенске стандарде.

Члан 16.

Колективна средства личне заштите

Уколико је потребно да већи број запослених повремено користи одређена средства личне заштите на раду иста се могу издати као колективна средства личне заштите и бити доступна за коришћење у магацину(кишна кабаница, заштитни шлем, гумене чизме и друго).

Век трајања личних заштитних средстава на раду

Члан 17.

Сваком личном заштитном средству на раду одређује се рок трајања.

Под роком трајања подразумева се временски период у коме лично заштитно средство на раду, уз услове нормалног коришћења, може да пружи одговарајућу заштиту запосленом.

Члан 18.

Ако пре истека рока траја дође до оштећења личног заштитног средства запослени то мора пријавити руководиоцу, који одмах треба да пружи ново заштитно средство.

Члан 19.

Враћена лична заштитна средства на раду, чији век трајања није истекао, могу се поново издавати запосленима.

Њихов век трајања умањиће се за период употребе.

ЛИЧНА ЗАШТИТНА СРЕДСТВА И ОПРЕМА

Члан 20.

Сви запослени у Установи дужни су да употребљавају лична заштитна средства и опрему у складу са наменом и пословима које обављају (Прилог 1 Правилника).

Члан 21.

Запослени су дужни лична заштитна средства и опрему користити при раду тако да је чува и одржава чисту.

Члан 22.

Радна одећа и обућа отписује се након истека рока трајања, рачунајући од дана уручења, односно од момента коришћења исте.

Члан 23.

Уколико је запослени био непрекидно на боловању (дуже од 60 дана), рок трајања радне одеће и обуће продужава се за време одсутности са посла.

Уколико запослени који замењује одсутног радника користи наведена средства личне заштите иста се користе до истека рока трајања.

Упутство за коришћење средства и опреме за личну заштиту на раду

Члан 24.

Послодавац је дужан да обезбеди запосленима упутства за безбедан рад по прописима о безбедности и здрављу на раду за коришћење опреме за рад и средстава и опреме за личну заштиту на раду.

Уколико запослени не разуме језик упутства послодавац је дужан да обезбеди превод на језик који запослени разуме.

Сарадња два или више послодавца у примени мера за безбедност и здравље на раду

Члан 25.

Уколико послодавац из чл. 1. став 2. овог Правилника у обављању послова деле радни простор са једним или више послодавца, дужни су да сарађују у примени прописаних мера за безбедност и здравље запослених .

Начин остваривања сарадње из става 1.овог члана уређује се посебним споразумом.

Осигурање запослених

Члан 26.

Послодавац је дужан на терет сопствених средстава запослене осигура од повреда на раду, професионалних обољења и обољена у вези са радом, ради обезбеђивања накнаде штете.

Обука запослених

Члан 27.

Послодавац је дужан да изврши обуку запосленог за безбедан и здрав рад:

- Код заснивања радног односа, односно другог радног ангажовања;
- Премештаја на друге послове;
- Приликом увођења нове технологије или нових средстава за рад или промене опреме за рад;
- Као и код промене процеса рада који може проузроковати промену мера за безбедан и здрав рад.

Обука запосленог за безбедан и здрав рад обезбеђује се у току радног времена, а трошкови обуке не могу бити на терет запосленог.

Члан 28.

Обука за безбедан и здрав рад запосленог мора да буде прилагођена специфичностима његовог радног места и спроводи се по Програму обуке ОЈ ПУ Предшколској установи "Олга Јовичић-Рита" Краљево, чији садржај послодавац мора, кад је то потребно, да обнавља и мења.

Послодавац је дужан да запосленог упозна са свим врстама ризика на пословима на које га одређује и о конкретним мерама за безбедност и здравље на раду у складу са актом о процени ризика.

Ако послодавац одреди запосленом да истовремено обавља послове на два или више радних места, дужан је да запосленог оспособи за безбедан и здрав рад на сваком од радних места.

Члан 29.

Обука запослених за безбедан и здрав рад послодавац обавља теоријски и практично, у складу са Програмом обуке за безбедан и здрав рад који доноси послодавац, а усваја га Управни одбор Установе.

Програм обуке за безбедан и здрав рад садржи општи и посебни део.

Општи део програма обуке обухвата упознавање запослених са правима, обавезама и одговорностима у области безбедности и здравља на раду из закона и подзаконских прописа, као и упознавање са општим актима послодавца у области безбедности и здравља на раду.

Посебни део програма обуке обухвата упознавање са свим потенцијалним опасностима и штетностима на радном месту, процењеним ризицима и мерама за безбедан и здрав рад.

Провера теоријске и практичне обуке запосленог за безбедан и здрав рад обавља се на радном месту.

Периодичне провере обучености за безбедан и здрав рад запосленог који ради на радном месту са повећаним ризиком врше се најкасније у року од једне године од дана претходне провере, а на осталим радним местима најкасније у року од три године од дана претходне провере.

Обука за безбедан и здрав рад обавља се на језику који запослени разуме и прилагођава се могућностима и способностима особа са инвалидитетом.

Додатна обука

Члан 30.

Када технолошки процес захтева додатну обуку запосленог за безбедан и здрав рад, послодавац је дужан да упозна запосленог о обављању процеса рада на безбедан

начин, путем обавештавања, упутстава или инструкција у писменој форми. У изузетним случајевима, када запосленом прети непосредна опасност по живот и здравље, због хитности, обавештења, упутства или инструкције могу се дати у усменој форми.

У случају тешке повреде на раду, смртне повреде на раду или колективне повреде на раду са тешком или смртном повредом на раду, послодавац је дужан да одмах, а најкасније у року од осам дана од настанка повреде изврши додатну обуку запослених на том радном месту у организационој јединици где се повреда догодила, са обавезом обавештавања свих запослених.

Заштита омладине и материнства

Члан 31.

Послодавац је дужан да обезбеди да запослена жена за време трудноће и запослена која доји дете, запослени млађи од 18 година живота, особе са инвалидитетом и професионално оболели, и поред обуке за безбедан и здрав рад, буду у писменој форми обавештени о резултатима процене ризика на радном месту и о мерама којима се ризици отклањају у циљу повећања безбедности и здравља на раду.

Члан 32.

Запослени млађи од 18 година живота не може да ради на пословима:

- 1) На којима се обавља нарочито тежак физички рад, рад под земљом, под водом или на великој висини;
- 2) Који укључују излагање штетном зрачењу или средствима која су отровна, канцерогена или која проузрокују наследна обољења, као и ризик по здравље због хладноће, топлоте, буке или вибрације;
- 3) Који би, на основу налаза надлежног здравственог органа, могли штетно и са повећаним ризиком да утичу на његово здравље и живот с обзиром на његове психофизичке способности.

Запослени између навршене 18. и 21. године живота може да ради на пословима из став 1 овог члана само на основу налаза надлежног здравственог органа којим се утврђује да такав рад није штетан за његово здравље.

Трошкове лекарског прегледа из става 1. и 2. сноси послодавац.

Пуно радно време запосленог млађег од 18 година живота не може да се утврди у трајању дужем од 35 часова недељно, нити дужем од осам часова дневно.

Забрањен је прековремени рад и прерасподела радног времена запосленог млађег од 18 година живота.

Запослени млађи од 18 година живота не може да ради ноћу, осим када је неопходно да се настави рад прекинут услед више силе, под условом да такав рад

траје одређено време и да мора да се заврши без одлагања, а послодавац нема на располагању у довољном броју друге пунолетне запослене.

Послодавац је дужан да у случају из става 6. овог члана обезбеди надзор над радом запосленог млађег од 18 година живота од стране пунолетног запосленог.

Члан 33.

Запослена за време трудноће и запослена која доји дете не може да ради на пословима који су, по налазу надлежног здравственог органа, штетни за њено здравље и здравље детета, а нарочито на пословима који захтевају подизање терета или на којима постоји штетно зрачење или изложеност екстремним температурама и вибрацијама.

Послодавац је дужан да запосленој из става 1. овог члана обезбеди обављање других одговарајућих послова, а ако таквих послова нема, да је упути на плаћено одсуство.

Члан 34.

Запослена за време трудноће и запослена која доји дете не може да ради прековремено и ноћу, ако би такав рад био штета за њено здравље и здравље детета, на основу налаза надлежног здравственог органа.

Послодавац може да изврши прераспodelу радног времена запосленој жени за време трудноће само уз писану сагласност запослене.

Члан 35.

Послодавац је дужан што је пре могуће да свако лице, који се по било ком основу налази у радној околини, упозори на опасна места или на штетности по здравље које се јављају у технолошком процесу, односно на мере безбедности које мора да примени и да га усмери на безбедносне зоне за кретање.

Послодавац је дужан да видно обележи и истакне ознаке за безбедност или здравље ради обавештавања и информисања запослених о ризицима у технолошком процесу, правцима кретања и дозвољеним местима задржавања као и о мерама за спречавање или отклањање ризика.

Послодавац је дужан да обезбеди да приступ радном месту, у радној околини, на коме прети непосредна опасност од повређивања или сопствених оштећења (тровања, гушења и сл.), имају само лица која су оспособљена за безбедан и здрав рад, која су добила упутства да престану да раде и/или одмах напусте радно место и оду на безбедно место, посебна упутства за рад на таквом месту и која су снабдевена одговарајућим средствима и опремом за личну заштиту на раду.

ПРАВА, ОБАВЕЗЕ И ОДГОВОРНОСТИ ЗАПОСЛЕНИХ

Члан 36.

Запослени има право и обавезу да се пре почетка рада упозна са мерама безбедности и здравља на раду на пословима или на радном месту на које је одређен, као и да се оспособљава за њихово спровођење.

Запослени има право:

- 1) Да послодавцу даје предлоге, примедбе и обавештења о питањима безбедности и здравља на раду;
- 2) Да контролише своје здравље према ризицима радног места, у складу са прописима о здравственој заштити;

Запослени који ради на радном месту са повећаним ризиком, има право и обавезу да обави лекарски преглед на који га упућује послодавац.

Запослени је дужан да ради на радном месту са повећаним ризиком, на основу извештаја службе медицине рада, којим се утврђује да је здравствено способан за рад на том радном месту.

Члан 37.

Запослени има право да одбије да ради:

- 1) Ако му прети непосредна опасност по живот и здравље због тога што нису спроведене прописане мере за безбедност и здравље на радном месту на које је одређен, све док се те мере не обезбеде;
- 2) Ако му послодавац није обезбедио прописани лекарски преглед или ако се на лекарском прегледу утврди да не испуњава прописане здравствене услове, у смислу члана 43. овог закона, за рад на радном месту са повећаним ризиком;
- 3) Ако у току оспособљавања за безбедан и здрав рад није упознат са свим врстама ризика и мерама за њихово отклањање, на пословма или радном месту на које га је послодавац одредио;
- 4) Дуже од пуног радног времена, односно ноћу ако би, према оцени службе медицине рада, такав рад могао да погорша његово здравствено стање;
- 5) На средству за рад на којем нису примењене прописане мере за безбедности и здравље на раду.

У наведеним случајевима запослени може да се писменим захтевом обрати послодавцу ради предузимању мера које, по мишљењу запосленог, нису спроведене.

Ако послодавац не поступи по захтеву запосленог у року од осам дана од пријема захтева, запослени има право да поднесе захтев за заштиту права инспекцији рада.

Када запослени одбије да ради у наведеним случајевима, а послодавац сматра да захтев запосленог није оправдан, послодавац је дужан да одмах обавести инспекцију рада.

Члан 38.

Када му прети непосредна опасност по живот или здравље, запослени има право да предузме одговарајуће мере у складу са својим знањем и техничким средствима које му стоје на располагању и напусти радно место, радни процес, односно радну околину.

У таквом случају, запослени који престане да ради, напусти радно место, радни процес, односно радну околину није одговоран за штету коју проузрокује послодавцу.

Члан 39.

Запослени је дужан да примењује прописане мере за безбедан и здрав рад, да наменски користи средства за рад и опасне материје, да користи прописана средства и опрему за личну заштиту на раду и да са њима пажљиво рукује, да не би угрозио своју безбедност и здравље као и безбедност и здравље других лица.

Запослени је дужан да пре почетка рада прегледа своје радно место укључујући и средства за рад који користи, као и средства и опрему за личну заштиту на раду, и да у случају уочених недостатака извести непосредног руководиоца или сарадника за безбедност и здравље.

Запосленом је забрањено да самовољно искључује, мења или уклања безбедносне уређаје на средствима за рад.

Пре напуштања радног места, запослени је дужан да радно место и средства за рад остави у стању да не угрожавају друге запослене.

Обавеза запосленог да сарађује

Члан 40.

Запослени има обавезу да, у складу са својим сазнањима, одмах обавести послодавца, односно непосредног руководиоца о неправилностима, опасностима, штетностима или о другим недостацима у спровођењу мера безбедности и здравља на раду који би на радном месту могли да угрозе његову безбедност и здравље или безбедност и здравље других запослених и других лица.

Члан 41.

Запослени је дужан да, у складу са својим сазнањима, одмах обавести послодавца о неправилностима, штетности, опасностима или другој појави која би

на радном месту могла да угрози његову безбедност и здравље или безбедност и здравље других запослених.

Ако запослени после добијеног обавештења из става 1. овог члана не отклони неправилности, штетности, опасности или друге појаве у року од осам дана или ако запослени сматра да за отклањање утврђених појава нису спроведене одговарајуће мере за безбедност и здравље, запослени се може обратити надлежној инспекцији рада, о чему обавештава сарадника за безбедност и здравље на раду.

Запослени је дужан да сарађује са послодавцем и сарадником за безбедност и здравље на раду, како би се спровеле прописане мере за безбедност и здравље на пословима на којима ради.

Члан 42.

Запослени може бити привремено удаљен са радног места због повреде радних обавеза у вези са безбедношћу и здрављем на раду у следећим случајевима:

1. Ако дође на посао под дејством алкохола или наркотика;
2. Ако послове обавља супротно утврђеним начинима обављања и ако се не придржава прописаних мера заштите на раду;
3. Ако одбије да користи или на непрописан начин користи лична заштитна средства и опрему;
4. Ако користи неисправна средства за рад и уређаје;
5. Ако самовољно обавља послове који не спадају у његову надлежност и тако угрожава безбедност рада;
6. Ако се није подвргао превентивном периодичном лекарском прегледу;
7. Ако учини и друге повреде које су у супротности са Правилником о дисциплинској и материјалној одговорности запослених у Предшколској установи "Олга Јовичић Рита", Краљево.

ОРГАНИЗОВАЊЕ ПОСЛОВА БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉА НА РАДУ

Члан 43.

Послодавац у делатности образовања је дужан да за послове безбедности и здравља на раду именује сарадника за безбедност и здравље на раду, односно лице које има најмање стечено високо образовање обима од најмање 180 ЕСПБ бодова у оквиру образовно научног поља техничко технолошких наука, природно математичких наука, медицинских наука или друштвено хуманистичких наука.

Послодавац за послове безбедности и здравља на раду може да одреди неког од својих запослених који испуњава услове из члана 43, овог правилника.

Изузетно послодавац може да ангажује правно лице или предузетника који имају лиценцу за обављање послова безбедности и здравља на раду.

Ангажовање правног лица или предузетника са лиценцом

Члан 44.

Послодавац који за обављање послова безбедности и здравља на раду ангажује правно лице или предузетника са лиценцом дужан је да их претходно упозна са радним процесом, ризицима у радном процесу и мерама које су примењене за отклањање ризика, обавести о почетку рада сваке одвојене јединице, о почетку извођења радова на градилишту, односно радилишту и ангажовању сваког новог запосленог.

Сарадник за безбедност и здравље на раду

Члан 45.

Вршење стручних послова за безбедност и здравље на раду биће организовани на нивоу послодавца ангажовањем правног лица са лиценцом .

Члан 46.

Послодавац је дужан да обезбеди сараднику за безбедност и здравље на раду независно и самостално обављање послова у складу са овим законом и приступ свим потребним подацима у области безбедности и здравља на раду.

Сарадник за безбедност и здравље на раду непосредно је одговоран послодавцу код кога обавља те послове и не може да трпи штетне последице ако свој посао обавља у складу са овим законом.

Послодавац је дужан да обезбеди усавршавање знања у области безбедности и здравља на раду запосленом кога одреди за обављање тих послова.

Уколико послове сарадника за безбедност и здравља на раду обавља правно лице усавршавање знања се врши на терет правног лица.

Сарадник за безбедност и здравље на раду је дужан да континуирано усавршава знања у области безбедности и здравља на раду.

Члан 47.

Сарадник за безбедност и здравље на раду обавља следеће послове:

- 1) Спроводи поступак процене ризика;
- 2) Врши контролу и даје савете послодавцу у планирању, избору, коришћењу и одржавању средстава за рад, опасних материја и средстава и опреме за личну заштиту на раду;

- 3) Учествоје у опремању и уређивању радног места у циљу обезбеђивања безбедних и здравих услова рада;
- 4) организује превентивна и периодична испитивања услова радне околине;
- 5) организује превентивна и периодичне прегледе и провере опреме за рад;
- 6) предлаже мере за побољшање услова рада, нарочито на радном месту са повећаним ризиком;
- 7) свакодневно прати и контролише примену мера за безбедност и здравље код послодавца;
- 8) прати стање у вези са повредама на раду и професионалним обољењима, као и болестима у вези са радом, учествује у утврђивању њихових узрока и припрема извештаје са предлозима мера за њихово отклањање;
- 9) припрема и спроводи обуку запослених за безбедан и здрав рад;
- 10) Припрема упутства за безбедан рад и контролише њихову примену и израђује Програм обуке за безбедан и здрав рад;
- 11) Забрањује рад на радном месту или употребу средстава за рад, у случају када утврди непосредну опасност по живот или здравље запосленог;
- 12) Сарађује и координира рад са службом медицине рада по свим питањима у области безбедности и здравља на раду;
- 13) Води евиденције у области безбедности и здравља на раду код послодавца;
- 14) Врши пријаве повреда на раду ради остваривања законских права запослених, прати стање у вези са повредама на раду и професионалним обољењима, као и болестима у вези са радом, учествује у утврђивању њихових узрока и припрема извештаје са предлозима мера за њихово отклањање;
- 15) Организује проверавање способности запослених за самосталан и безбедан рад (тестирање);
- 16) Саставља и подноси одговарајуће извештаје у вези са заштитом на раду, директору и Управном одбору;
- 17) Стара се о извршавању наложених мера од стране инспектора рада;
- 18) Сарадник за безбедност и здравља на раду подноси на усвајање Управном одбору Акт о процени ризика.

Сарадник за безбедност и здравље на раду дужан је да у писменој форми извести послодавца и представника запослених о забрани рада у случају када утврди непосредну опасност по живот или здравље запосленог;

Ако послодавац и поред забране рада, наложи запосленом да настави рад, сарадник за безбедност и здравље на раду дужан је да о томе одмах извести надлежну инспекцију.

Служба медицине рада

Члан 48.

За обављање послова заштите здравља запослених на раду послодавац ангажује службу медицине рада.

Служба медицине рада дужна је да обавља послове у складу са законом, а нарочито да:

- 1) Учествоје у индентификацији и процени ризика на радном месту и радној околини приликом састављања акта о процени ризика;
- 2) Упознаје запослене са ризицима по здравље који су повезани са њиховим радом и обавља послове оспособљавања запослених за пружање прве помоћи;
- 3) Утврђује и испитује узроке настанка професионалних обољења и болести у вези са радом;
- 4) Оцењује и утврђује посебне здравствене способности које морају да испуњавају запослени за обављањем одређених послова на радном месту са повећаним ризиком или за употребу, односно руковање одређеном опремом за рад;
- 5) Врши претходне и периодичне лекарске прегледе запослених на радним местима са повећаним ризиком и издаје извештаје о лекарским прегледима у складу са прописима о безбедности и здрављу на раду;
- 6) Учествоје у организовању прве помоћи, спасавању и евакуацији у случају повређивања запослених или хаварија;
- 7) Даје савете послодавцу при избору другог одговарајућег посла према здравственој способности запосленог;
- 8) Саветује послодавца у избору и тестирању нових средстава за рад, опасних материја и средстава и опреме за личну заштиту на раду, са здравственог аспекта;
- 9) Учествоје у анализи повреда на раду, професионалних обољења и болести у вези са радом;
- 10) Непосредно сарађује са сарадником за безбедност и здравље на раду.

Члан 49.

Актом о процени ризика, а на основу оцене службе медицине рада, одређују се посебни здравствени услови које морају испуњавати запослени за обављање одређених послова на радном месту и у радној околини или за употребе поједине опреме за рад.

Послодавац је дужан да запосленом на радном месту са повећаним ризиком пре почетка рада обезбеди претходни лекарски преглед, као и периодични лекарски преглед у току рада.

Ако се у поступку периодичног лекарског прегледа утврди да запослени не испуњава посебне здравствене услове за обављање послова на радном месту са повећаним

ризиком, послодавац је дужан да га премести на друго радно место које одговара његовим здравственим способностима.

Неиспуњавање посебних здравствених услова за рад на радном месту са повећаним ризиком не може бити разлог за отказ уговора о раду.

Члан 50.

Лични подаци прикупљени у вези са лекарски прегледима запосленог поверљиве су природе и под надзором су службе медицине рада, која врши те прегледе.

Извештај о лекарском прегледу запосленог доставља се послодавцу на начин којим се не нарушава принцип поверљивости личних података.

Није дозвољено коришћење података прикупљених по основу лекарских прегледа запослених у сврху дискриминације запослених.

Подаци о повредама на раду, професионалним обољењима и болестима у вези са радом достављају се организацијама здравственог и пензијског и инавидског осигурања у складу са законом, а другим лицима само уз писмену сагласност запосленог.

Члан 51.

Запослени код послодавца имају право учешћа преко својих представника, у обезбеђивању права на безбедност и здравље на раду.

Члан 52.

Одбор за безбедност и здравље има 3 члана. Запослени бирају 2 представника за безбедност и здравље на раду (у даљем тексту: представник запослених), а послодавац именује 1 представника у Одбор за безбедност и здравље на раду (у даљем тексту: Одбор).

Поступак избора и начин рада представника запослених и послодавца у Одбор, као и њихов однос са синдикатом уређује се Колективним уговором, а ако Установа нема Колективни уговор директор решењем именује Одбор, а такође ако је Колективни уговор на снази исто се решењем именује одбор за безбедност и здравље на раду.

Члан 53.

Послодавац и представник запослених, односно Одбор и синдикат, дужни су да међусобно сарађују о питањима безбедности и здравља на раду.

Члан 54.

Представник запослених, односно Одбор имају право:

- 1) Да послодавцу дају предлоге о свим питањима које се односе на безбедност и здравље на раду;
- 2) Да захтевају од послодавца да предузме одговарајуће мере за отклањање или смањење ризика које угрожава безбедност и здравље запослених;
- 3) Да захтевају вршење надзора од стране инспекције рада, ако сматрају да послодавац није спровео одговарајуће мере за безбедност и здравље на раду.

Представник запослених, односно члан Одбора имају право да присуствују инспекцијском надзору.

Члан 55.

Послодавац је дужан да представнику запослених, односно Одбору омогући:

- 1) Увид у све акте које се односе на безбедност и здравље на раду;
- 2) Да учествује у разматрању свих питања који се односе на безбедност и здравље на раду, да предлажу и буду консултовани-

Послодавац је дужан да представника запослених, односно Одбор информише о свим подацима који се односе на безбедност и здравље на раду.

Члан 56.

Послодавац је дужан да представника запослених, односно Одбор упозна:

- 1) Са налазима и предлозима мере заштите и превентивних мера или предузетим мерама инспекције рада;
- 2) Са извештајима о повредама на раду, професионалним обољењима и обољењима у вези са радом и о предузетим мерама за безбедност и здравље на раду;
- 3) О предузетим мерама за спречавање непосредне опасности по живот и здравље.

ЕВИДЕНЦИЈЕ У ОБЛАСТИ БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉА НА РАДУ

Члан 57.

Послодавац преко ангажованог лица за безбедност и здравље на раду води и чува евиденције из безбедности и здравља на раду и то евиденције о:

- 1) радним местима са повећаним ризиком, запосленима који обављају послове на радним местима са повећаним ризиком и лекарским прегледима запослених који обављају те послове;
- 2) повредама на раду и професионалним болестима;

- 3) запосленима обученим за безбедан и здрав рад и правилно коришћење личне заштитне опреме;
- 4) запосленима изложеним биолошким штетностима групе 3 и/или групе 4;
- 5) запосленима који су изложени карциногенима или мутагенима, хемијским материјама и азбесту, као и о здравственом стању и изложености;
- 6) извештају о примени мера за безбедност и здравље на раду за делатности из члана 48. овог закона;
- 7) извршеним прегледима и проверама опреме за рад и прегледима и испитивањима електричних и громобранских инсталација;
- 8) извршеним испитивањима услова радне средине;
- 9) издатој личној заштитној опреми.

Облик ових евиденција, њихов обим и начин вођења детаљније је утврђен одредбама Правилника о евиденцијама у области безбедности и здравља на раду, а који доноси надлежно министарство.

Члан 58.

Послодавац је дужан да одмах, а најкасније у року од 24 часа од настанка, усмено, у писаној форми или електронским путем пријави надлежној инспекцији рада и надлежном органу за унутрашње послове сваку смртну, колективну или тешку повреду на раду, као и опасну појаву која би могла да угрози безбедност и здравље запослених.

Послодавац је дужан да одмах, а најкасније у року од пет радних дана од дана настанка, усмено, у писаној форми или електронским путем пријави надлежној инспекцији рада лаку повреду на раду због које запослени није способан за рад више од три дана.

Члан 59.

Извештај о повреди на раду и професионалном обољењу који се догоде на радном месту, послодавац је дужан да достави запосленом који је претрпео повреду, односно код кога је утврђено професионално обољење и организацијама надлежним за здравствено и пензијско и инвалидско осигурање.

Садржај и начин издавања обрасца извештаја из става 1. овог члана детаљније је уређен Правилником о садржају и начину издавања обрасца извештаја о повреди на раду и професионалном обољењу, а које доноси надлежно министарство.

Послодавац је дужан да на захтев инспектора рада или представника запослених достави извештај о безбедности и здрављу на раду запослених, као и спроведеним мерама.

ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 60.

На сва питања која нису уређена Правилником непосредно ће се примењивати одредбе Закона и других прописа, којима се уређују права, обавезе и одговорности послодавца и запослених из области безбедности и здравља на раду.

Члан 61.

Измене и допуне овог правилника врше се на исти начин и по поступку прописаном за његово доношење.

Члан 62.

Даном ступања на снагу овог Правилника престаје да важи Правилник о безбедности и здрављу на раду број 1908 од 22.03.2019. године, Одлука Управног одбора Установе број 1908 од 22.03.2019. године.

Члан 60.

Овај Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли Установе.

У Краљеву дана 28.02.2025. године

Број: 1722

Објављен на огласној табли Установе

Дана 28.02.2025. године

Ступа на снагу дана: 08.03.2025. године

Председник Управног одбора

Миленковић Славица

Прилог 1

ТАБЕЛАРНИ ПРЕГЛЕД ЛИЧНИХ ЗАШТИТНИХ СРЕДСТАВА

Ред бр.	Радно место	Назив средстава личне заштите	Рок трајања
1.	Васпитач, дефектолог – васпитача	Радна одећа, блуза и панталоне или сукња	2 год
		Радна обућа -кломпе	2год
2.	Медицинска сестра - васпитача,	Радна одећа, блуза и панталоне или сукња (радни мантил)	2 год
		Радна обућа- кломпе или папуче	2год
3.	Шеф кухиње, кувар, сервирка шеф кухиње, кувар, сервирка помоћни радника у кухињи, сервирке	Белих униформи - блуза панталоне или блуза сукња ком 3	2 год.–
		Бела кецеља ком. 4	2 год
		Рукавице за једнократну употребу	Без рока
		Радна обућа са гуменим ђоном пар 1	2 год
		Кломпе или папуче	2 год
		Бела марама , 3 ком	2 год
4.	Техничар одржавања одеће – вешерка	Бела униформа – панталоне блуза или сукња блуза ком 3	2 год
		Бела кецеља ком. 4	2 год
		Заштитне рукавице 1 пар	2 год
		Радна обућа са гуменим ђоном пар 1	2 год
		Кломпе или папуче	1 год

		Бела марама , 3 ком	2 год
5.	Спремачице	Бела униформа ком 3	2 год
		Бела кецеља ком. 4	2 год
		Заштитне рукавице 1 пар	2 год
		Радна обућа са гуменим ђоном пар 1	2 год
		Кломпе или папуче	1 год
		Бела марама , 3 ком	2год
6.	Домар – возача хране	Радно одело 2 ком	3 год
		Радни прслук 1 ком	5 год
		Сигнални прслук	Без рока
		Радне обуће зимске 1 пар летње 1 пар	2 год
7.	Економ и магационер	Радни мантил плави	3 год
		Радна обућа кломпе 1 пар (радна ципела)	2 год
8.	Домар-мајстор на одржавању број 1; домар-мајстор на одржавању број 2; домар – референт за противпожарну заштиту; домара – столар; домара – електричар; домар – електромеханичар; домар – водоинсталатер; домар – молер; домар – возач хране; домар – помоћни радник техничке службе	Радна униформа	
		Радна одела	3 год
		Радни прслук	5 год
		Радне обуће зимске 1 пар летње 1 пар	2 год 2 год
		Радне рукавице	2 год
		Гумене чизме	2 год
9.	Средства за колективну заштиту	Гумене чизме	Без рока
		Заштитни шлем	Без рока
		Рукавице кожане	Без рока
		Мантил за једнократну употребу	Без рока
		Рукавице за једнократну употребу	Без рока